Chirurgia (Bucur). 2024;119(5): 543-553
http://dx.doi.org/10.21614/chirurgia.3023

Cancerul ovarian: analiza descriptivã a procedurilor chirurgicale într-o serie de cazuri dintr-un singur centru

George Daniel Subtirelu[1], Andreea Steriu[2], Eugen Bratucu[1,2]
[1]1st Department of General & Oncologic Surgery, Alexandru Trestioreanu Institute of Oncology Bucharest, Romania
[2]Carol Davila University of Medicine and Pharmacy, Bucharest, Romania

Rezumat

Context: Cancerul epitelial de suprafaţă ovarian (OSEC) este o entitate în care, conform datelor de genomică şi de patologie acumulate în ultimele două decenii, sunt agregate mai multe entităţi nosologice diferite cu etiologii distincte. În cancerul ovarian, chirurgia este pivotul tratamentului, la care se adaugă prin recomandare tratamentul oncologic medical în majoritatea cazurilor.

Material şi Metodă: Acesta este un lot de 263 cazuri cu OSEC dintr-un singur centru de referinţă operate din ianuarie 2014 până în decembrie 2021 cu o perioadă de urmărire de 28 luni, până la 30 aprilie 2024. Procedurile chirurgicale în OSEC stadiile IIB, III şi IV, pentru a obţine R0/citoreducţie optimală sunt intervenţii complexe, astfel că le-am rezumat şi codificat după cum urmează: 1 = biopsie (a tumorii/peritoneului); 2 = anexectomie bilaterală /unilaterală (AB/AU) ± histerectomie totală (TH) ± omentectomie ± biopsii peritoneale; 3 = (2) cu histerectomie totală cu anexectomie bilaterală (HTAB) ± pe cale extraperitoneală/subperitoneală + peritonectomii (exclusiv diafragmatice) şi electrocauterizarea leziunilor carcinomatoase peritoneale; 4 = (3) cu rezecţii viscerale (multiple) ± stomă; 5 = (4) cu peritonectomii diafragmatice/stripping/rezecţie parţială a diafragmului; 6 = chirurgie paliativă.

Rezultate: Operaţia de debulking (DS) efectuată pentru n=182 paciente obţinându-se R0 n=41. Rezultatele pentru pacientele cu ţesut tumoral rezidual după DS au înregistrat: <1 cm (49% cazuri), 1,1 până la 2 cm (29%) şi >2 cm (22%). Rezultatele înregistrate pentru carcinomul ovarian endometrial (EC) n=27, în care atât chirurgia cât şi chimioterapia bazată pe sărurile de platină sunt eficiente, au arătat o probabilitate de supravieţuire fără tumoră la 60 luni de 66%. Pentru carcinomul ovarian cu celulă clară (CCC) n=7 rezultatele înregistrate au arătat o probabilitate de supravieţuire fără tumoră la 60 luni de 14%, cunoscută fiind controversa cu privire la eficienţa paclitaxelului in tratamentul CCC. Au fost inregistrate complicaţii majore la 25 de paciente cu o proporţie a fatalităţii de 5/25.

Concluzii: OSEC este o boală relativ rară şi având în vedere importanţa colectării unui număr important de cazuri în funcţie de histotip pentru a progresa în cunoaşterea cancerului ovarian este crucial să se stabilească o colaborare a centrelor terţiare cu strategii standardizate şi de control al calităţii.

Cuvinte cheie: cancer al epiteliului de suprafaţă ovarian, histo(patological) tip, stadializare TNM, proceduri chirurgicale, debulking surgery / citoreducţie, tumoră reziduală